

πολιτισμός

■ Του ΧΑΡΗ ΣΤΡΑΤΙΔΑΚΗ*

Αναδιφώντας το χθες 41 Ρεθεμνιώτικη δημόσια εκπαίδευση: μια ιστορία 220 χρόνων (V)

Συνεχίζουμε σήμερα με τα παλιότερα από τα διασωζόμενα διδακτήρια του τέως Νομού Ρεθύμνης. Έχω εντοπίσει και τεκμηριώσει 240 από αυτά (και άλλα τόσα κατεδαφισμένα) και τα παρουσιάζω φωτογραφικά στο Σχολικό Μουσείο του Δήμου Ρεθύμνης στην Αμνά-Μετα. Μετά από τα 17 πρώτα διασωζόμενα της περιόδου 1836-1898, που είδαμε πριν από δύο εβδομάδες, θα δούμε σήμερα άλλα 20 της περιόδου της Κρητικής Πολιτείας. Τονίζω για μια ακόμα φορά ότι τα κλειστά διδακτήρια αποτελούν ιστορικά μνημεία και **πρέπει πάση θυσία να συνεχίσουν να υφίστανται και να συντηρούνται ως κτήρια** και -κατά το δυνατόν- να φωτίζουν τις κατά τόπους κοινωνίες, με τις μόνες χρήσεις που τους αρμόζουν, τις πολιτισμικές. Μερικές φορές αυτό δεν συμβαίνει, όπως θα δούμε στο τέλος του αφιερωμάτος μας στη ρεθεμνιώτικη εκπαίδευση, με αποτέλεσμα να μην είναι σπάνια η περίπτωση διδακτηρίων-στανών αιγοπροβάτων και διδακτηρίων-χοιροτροφείων. Ακόμη χειρότερο είναι το θέαμα κατεστραμμένων σχολικών αρχείων, τα οποία -σημειωτέον- είναι από τα ελάχιστα διασωζόμενα αρχεία των οικισμών της ρεθεμνιώτικης υπαίθρου, μαζί με τα κοινοτικά και τα ενοριακά, εφόσον και εκείνα δεν έχουν την ίδια τύχη... Θα δού-

με όμως και άλλα -αναστηλωμένα- διδακτήρια, που αποτελούν κοσμήματα για τα χωριά τους και καύχημα για τους πολιτιστικούς συλλόγους που τα λειτουργούν ως χώρους πολιτισμού, και σε ορισμένες περιπτώσεις ως χώρους σχολικής μνήμης, με την αναπαράσταση αίθουσών διδασκαλίας όπως ακριβώς ήταν πριν σταματήσουν να λειτουργούν τα σχολεία που στέγαζαν. Όσο για τα διδακτήρια τα οποία χρειάστηκε να εκποιηθούν προκειμένου να εξοικονομηθούν χρήματα για την ανέγερση νεότερων διδακτηρίων, οι σημερινοί ιδιοκτήτες θα πρέπει όχι μόνο να τα συντηρούν αλλά και να διατηρούν την αρχιτεκτονική τους φυσιογνωμία -κατά το δυνατόν. Το παράδειγμα σ' αυτό δίνει ένας Γερμανός φίλος της Κρήτης, στα χέρια του οποίου περιήλθε το παλιότερο διδακτήριο μεγάλου χωριού του Αποκόρωνα και το αναπαλάισε και διαμόρφωσε με απόλυτο σεβασμό στη φυσιογνωμία και στην ιστορία του. Με την ευκαιρία θα παρακαλούσα όσους φορείς έχουν προβεί σε παρόμοια -πολιτισμική- χρήση διδακτηρίων, να το κοινοποιήσουν στην ηλεκτρονική διεύθυνση της στήλης, μαζί με μια χαρακτηριστική φωτογραφία της σημερινής τους κατάστασης.

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Μουρνές (1882, δύο φορές πυρπολημένο, ανακατασκευασμένο το 1899, μετασκευασμένο την περίοδο 1927-29, σήμερα πρότυπα αναστηλωμένο)

Πρώτη αίθουσα κοινοτικού διδακτηρίου Αρμένων (1881, όπως φαίνεται από την αναμνηστική επιγραφή, ανοικοδομημένο το 1901 και μετασκευασμένο το 1928. Χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα ως αίθουσα διδασκαλίας)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Θρόνου (1899, με μεταγενέστερη μετατροπή σε εκκλησία)

Πρώτη αίθουσα κοινοτικού διδακτηρίου Μέρωνα (1899, με μετατροπή και προσθήκη δεύτερης αίθουσας το 1930)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Αγίου Ιωάννη Καμένου (1900, με μετασκευή το 1927, σήμερα αίθουσα εκδηλώσεων Πολιτιστικού Συλλόγου)

Εκκλησιαστικό διδακτήριο Σχολείου Κοζαρές (διοκτησία Μονής Πρέβηλη, προ του 1900, σήμερα εντελώς τροποποιημένο)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Πλατανίων (1900)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Χαμαλευρίου (1900, με μετασκευή το 1927)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Χαρκίων (1900, μετασκευασμένο το 1923)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Χρωμοναστηρίου (1900, σήμερα κοινοτικό ιατρείο)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Άνω Μέρους (1900)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Βισταγής (1900)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Καρινών (1901)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Αποδούλου (1901)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Αρχοντικής (1910)

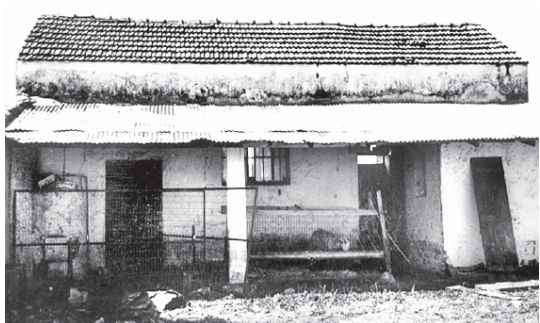
Κοινοτικά διδακτήρια Αρρένων και Θηλέων Μελάμπου (1910, σήμερα εντελώς τροποποιημένα)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Σπηλίου (1910-1915)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Καρές (1911)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Σελλίου (1911, με μετασκευή το 1928)

Κοινοτικό διδακτήριο Σχολείου Νίθουρης (1911-1923)

* Ο Χάρης Στρατιδάκης είναι Δρ Παιδαγωγικής-ιστορικής-ερευνητικής-συγγραφέας
strharis@yahoo.gr

Κυκλοφορούν Οκτώ βιβλία του Χάρη Στρατιδάκη για το Ρέθυμνο